

«هو الحکیم»

عنوان:

فضائل امام حسن علیه السلام در مدارك اهل سنت

دکتر باقر پورکاشانی

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِٖ وَسَلِّمْ

『@SERATEHAGHI』

يك مطالبی رو از لحاظ تاریخی من خدمت دوستان می خونم در خصوص ولادت حضرت مجتبی علیه السلام.

يك کتابی هست انوارالبهیه، مال مرحوم آقا شیخ مجتبی قزوینی، خلاصه‌ی زندگی جهاده معصوم رو بیان کردن.

نور چهارم رو که بیان می کنن صفحه‌ی ۱۱۵، در ارتباط با حضرت امام حسن علیه السلام هست.

در مورد امام حسن علیه السلام، اول در مورد نام گذاری شون يك حدیثی رو بخونم که احادیث مختلفی هست.

اتفاقاً نگاه کردم يك کتابی هم هست کتاب جالبیه:

«امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام در روایات اهل سنت»؛ مال آقای دکتر مهدی اکبرنژاد، استادیار دانشگاه ایلام هست.

خیلی نگاه کردم جالبه روایات خیلی جالبی از اهل تسنن جمع کرده در این مجموعه‌ای که هست امام حسن و امام حسین علیهم السلام این رو آورده، کتاب جالبی هست!

اولین روایت رو اینگونه می‌خونم که «پیامبر به آقا امیرالمؤمنین فرمودند که یا علی! اسم این فرزند را چه گذاشتی؟ امیرالمؤمنین فرمودند ای رسول خدا!

من در نامگذاری از شما سبقت نمی‌گیرم! یعنی اسمی نداشتیم، اسم رو گذاشتم شما بذارید.» پیامبر فرمودند که من هم در نامگذاری بر این فرزند از پروردگارم پیشی نمی‌گیرم. یعنی ببینیم خدا چی می‌گه! در روایت هست که جبرئیل نازل می‌شه و می‌گه: «ای محمد! خداوند متعال به تو سلام می‌رساند و می‌فرماید: «عَلِيُّ مِنْكَ بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى وَ لَا نَبِيَّ بَعْدِي» «نسبت علی به تو نسبت هارون به موسی است، ولی پیامبری بعد از تو نخواهد آمد». این يك حدیثی هست معروف به حدیث منزلت.

يك حدیث خوب هست حفظ بکنید و با اهل تسنن می‌تونید احتجاج بکنید نسبت به خلافت بلافضل امیرالمؤمنین! چطور؟

این رو من سندهاش رو نگاه می کردم، در جلد چهارم صحیح بخاری پیدا کردم صفحه‌ی ۱۶۰۲، در مسلم هم من دو جا پیدا کردم شاید جاهای دیگه هم باشه، کتاب‌های دیگه هم فراوان هست؛ در جلد چهارم مسلم هم بود صفحه‌ی ۱۸۷۱ و ۱۸۷۰؛ در همون صفحه‌ی ۱۸۷۰، چند تا حدیث شبیه همین حدیث منزلت، مسلم آورده بود. خب این دوتا کتابی هست که اصح الکتب بعدالقرآن، صحیح مسلم و بخاری از نگاه عامه هست؛ این حدیث رو آوردن.

احتجاجی که می کنید اینه که نسبت هارون به حضرت موسی چه بود؟

هارون جانشین حضرت موسی بود، هارون پیامبر بود حضرت موسی هم پیامبر بود؛ حتی وقتی غیبت کرد برادرش هارون رو در بین بنی اسرائیل گذاشت! از این حدیث هم استفاده می شه که می شه گفت حدیث قدسی هست به تعبیری! و پیامبر هم باز به نمونه‌های مختلف فرمودند که نسبت من، یا خدا فرمود که نسبت تو به علی، نسبت موسی به هارون هست؛ یعنی چی؟ یعنی جانشینت هست! وصی! به راحتی می شه از این اثبات ولایت امیرالمؤمنین کرد!

لذا خداوند متعال این رو فرمودند.

«بنابراین این نوزاد را خداوند وحی کرد که هم نام پسر هارون بگذار. پیامبر فرمود: نام پسران هارون چه بود؟ (از خدا سؤال می‌کنه) جبرئیل می‌گوید (از طرف خدا) نام او شَبْر بود». در نقلی اومده هارون چهار پسر داشت؛ در يك نقلی اومده سه پسر داشت. سه پسری داشت به عنوان شَبْر، شَبیر، مُشبر؛ که سه تا اسم رو بر وزن همون گذاشت. شَبْر می‌شه حسن، شَبیر می‌شه حسین، مُشبر می‌شه محسن؛ این سه تا اسم پسر حضرت هارون بود.

«پیامبر فرمود: نام پسر هارون چیست؟ جبرئیل گفت: اسم او شَبْر است. پیامبر فرمود: زبان من عربی است (یعنی به زبان عربی چی می‌شه؟)

جبرئیل گفت نام او را حسن بگذار! رسول خدا او را حسن نامید!

پس حسن، نامی هست که خود خدا توسط جبرئیل نازل کرده و اسم آقا رو اینگونه گذاشت؛ این يك نکته.

وقتی که امام حسن علیه السلام به دنیا میاد، دستور می دن که قبل از اون، آقا رو در يك جامه ی سفیدی بپچونن، اما حواس شون نبوده آقا رو در يك جامه ی زردی می پچونن. حضرت تا می بینن می گه بچه رو به جامه ی سفیدی بپوشانید و می گن وقتی که وارد می شن و امام حسن علیه السلام رو می بینن، این بچه رو در آغوش می گیرن و این بچه رو می بوسن. بسیار بسیار مانوس بوده پیامبر اکرم با وجود نازنین امام حسن مجتبی علیه السلام! حالا ببینید اینها دیگه حرف های ما نیست! این کتابی که گفتم کتاب شیعه هست مرحوم محدث قمی، این کتاب از روایات اهل تسنن هست! اول گفتن امام حسن علیه السلام از لحاظ ظاهر خیلی شبیه پیامبر بود! حالا در مدارك شیعی مون که ما روایات زیاد داریم، اما در مدارك عامه اینگونه هست که احمد بن حنبل به نقل از انس بن مالك که از صحابه نقل می کنه چنین گزارش رو می ده، که هیچکس به اندازه ی حسن بن علی به رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم شباهت نداشته؛
 این رو خیلی ها آوردن!

ابن حبان آورده در کتاب المسند خودش جلد سوم صفحه‌ی ۱۶۴؛
 صالحی شامی در کتاب صحیح خودش جلد پانزدهم صفحه‌ی
 ۴۳۰؛ عبدبن حمید در کتاب منتخب مسند، صفحه‌ی ۳۵۳. بله
 صالحی شامی در کتاب سبل الهدی و الرشاد آورده، و ابن حبان
 هم در صحیح، این روایت رو آوردن؛

ابن عساکر هم با هشت سند از انس بن مالك، این رو نقل
 می‌کند. پس بسیار شبیه پیامبر بوده! حالا روایات زیاد هست
 در علاقه‌ای که پیامبر با آقا امام حسن مجتبی علیه‌السلام
 داشت. يك روایتی که باز در این کتاب آوردن، سند هم دادن
 در صحیح بخاری جلد چهارم صفحه‌ی ۲۱۷، مسلم جلد هفت
 صفحه‌ی ۱۳۰، ابن ماجه در السنن جلد پنج صفحه‌ی ۳۲۸
 حدیث ۳۸۷۳، حاکم نیشابوری در المستدرک جلد سوم صفحه‌ی
 ۱۶۹ و ۱۷۷ و ۱۷۸ که این‌ها همه نقل کردن که: «قَالَ: سَمِعْتُ
 الْبِرَاءَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالْحَسَنَ
 بْنَ عَلِيٍّ عَلَى عَاتِقِهِ يَقُولُ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَحْبَبُهُ فَأَحِبَّهُ وَ أَحِبُّ مَنْ
 يُحِبُّهُ».

«فرمودند که از براء شنیدم که می‌گفت رسول خدا را دیدم در حالی که حسن بن علی بر شانه بود و می‌گفت خداوندا من او را دوست دارم، تو نیز او را و نیز دوستدار او را دوست مدار.»

خیلی تعبیری هست! من او را دوست دارم، تو او را و دوستدار او را دوست مدار! هرکسی امام حسن علیه‌السلام رو دوست داشته باشه تو هم دوستش داشته باش! باز حدیث دیگه‌ای رو این‌جا میارن در جلد هفتم صحیح بخاری صفحه‌ی ۵۵، در جلد هفت صحیح مسلم صفحه‌ی ۱۲۹، ابن ماجه در السنن جلد اول صفحه‌ی ۵۱، که ابو هریره نقل می‌کنه در حالی که دست امام حسن علیه‌السلام در دست رسول الله بود و وی ملازم ایشان بود پیامبر فرمود: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَحِبُّهُ وَ أُحِبُّ مَنْ يُحِبُّهُ وَ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ فَمَا كَانَ أَحَدٌ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بَعْدَ مَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَا قَالَ». خود این هریره می‌گه که از پیامبر شنیدم امام حسن هم کنارش بود که این‌طوری دعا کرد خدایا من او، یعنی حسن را دوست دارم، و هر که او را دوست داشته باشد نیز دوست دارم.

ابوهریره می‌گه بعد از این سخن رسول خدا، هیچ کس به اندازه‌ی حسن بن علی نزد من محبوب‌تر نبود. این هم يك مسئله‌ای.

يك حديث ديگه هم بخونم باز در مدارك عامه هست، این هم خالی از لطف نیست؛ حاکم نیشابوری در المستدرک نقل می‌کنه جلد سوم، ترمذی هم در سنن جلد پنجم نقل می‌کنه، ابن عساکر هم در تاریخ مدینه‌ی دمشق نقل می‌کنه که ابن عباس می‌گه:

«كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَامِلَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ عَاتِقَهُ فَقَالَ رَجُلٌ نِعْمَ الْمَرْكَبُ رَكِبْتَ يَا غُلَامُ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَنِعْمَ الرَّكَابُ هُوَ». رسول خدا حسن بن علی را بر دوش گذاشته بود، شخصی به امام حسن علیه‌السلام گفت که خوب مرکبی سوار شدی! یعنی پیامبر مرکبت هست خوب مرکبی سوار شدی! بلافاصله رسول خدا فرمودند که:

«و خوب سواره‌ای است او!»

و خوب سواره‌ای ست او! خوب کسی رو من بر دوش خودم سوار کردم.